

רשומות

הצעות חוק

25 בנובמבר 1996

2564

י"ד בכסלו התשנ"ז

עמוד

80	הצעת חוק הגנת השכר (תיקון מס' 20) (תשר), התשנ"ז-1996
81	הצעת חוק שכר חברי הכנסת (תיקון מס' 18), התשנ"ז-1996
82	הצעת חוק חסינות חברי הכנסת (תיקון מס' 28), התשנ"ז-1996

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק הגנת השכר (תיקון מס' 20) (תשר), התשנ"ז-1996

1. הוספת סעיף 3א בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958¹ (להלן - החוק העיקרי), אחרי סעיף 3 יבוא:

3א. (א) בסעיף זה -
"תשר אינו שכר עבודה

"תשר" - מענק כספי שנתן לעובד מי שקיבל או שקנה שירות ממעבידו, באמצעות אותו עובד, כאשר המענק לא נכלל בתמורה שדרש המעביד ממקבל או מקונה השירות;

"עובד" - עובד בענף עבודה המנוי בתוספת, בחלק א'.

(ב) לענין חוק זה ולענין החוקים המנויים בתוספת בחלק ב', תשר אינו שכר עבודה.

(ג) שר העבודה והרווחה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי בצו לשנות את חלק א' של התוספת.

2. בחוק העיקרי בסופו יבוא:

"תוספת

(סעיף 3א)

חלק א'

1. מלצרות	4. מופעי בידור
2. מלונאות	5. משלוחים
3. ספרות	

ד ב ר י ה ס ב ר

הועדה כי יש צורך לקבוע בחוק, במפורש, שמענק כספי המשולם לעובד ישירות על ידי מקבל השירות, לא יבוא בגדר שכר עבודה לענין חוקים הנוגעים לזכויות עובדים.

לפיכך מוצע כי תשר יוצא מגדר שכר עבודה לענין חוקי מגן לעובד המפורטים בחלק ב' של התוספת לחוק. כן מוצע כי קביעה זו תחול לא רק בענף המלצרות כעולה מממצאי הוועדה הציבורית אלא גם בענפי עבודה אחרים שבהם נהוג לשלם תשר לעובדים. המפורטים אף הם בתוספת לחוק, בחלק א'.

עוד מוצע, לנוכח התנאים המשתנים במשק, להקנות סמכות לשר העבודה והרווחה לשנות, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, את החלק הראשון של התוספת.

ועדה ציבורית לבדיקת יחסי העבודה בענף המלצרות, בראשותו של הפרופ' אברהם פרידמן, ואשר נציגי ארגוני העובדים והמעבידים הנוגעים בדבר היו חברים בה, מצאה כי במקרים רבים אין העובדים בענף זה משתכרים שכר מינימום כחוק. זאת, משום התייחסותם של מעבידים מסוימים להשתכרותו של העובד ככזו הכוללת גם סכומי תשר (טיפ) המשולמים להם מתוך נהוג על ידי הלקוחות, במישרין. כתוצאה מכך גם אין עובדים אלה זוכים לתשלומים עבור זכויות סוציאליות, הנובעים מן השכר.

מאחר שסכומי התשר האמורים משולמים בסכומים העשויים להשתנות על פי רוחב ידו ורצונו הטוב, או להיפך, של מקבל השירות, ובעיקר משום שאין הם משולמים על ידי המעביד או באמצעותו, מצאה

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 86; התשנ"ה, עמ' 14.

חלק ב'

1. חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951²
2. חוק חופשה שנתית, התשי"א-1951³
3. חוק החניכות, התשי"ג-1953⁴
4. חוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963⁵
5. חוק דמי מחלה, התשל"ו-1976⁶
6. חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987⁷
7. חוק עובדים זרים (העסקה שלא כדין), התשנ"א-1991⁸
8. חוק שכר שווה לעובדת ולעובד, התשנ"ו-1996⁹

- ² ס"ה התשי"א, עמ' 204.
- ³ ס"ה התשי"א, עמ' 234.
- ⁴ ס"ה התשי"ג, עמ' 108.
- ⁵ ס"ה התשכ"ג, עמ' 136.
- ⁶ ס"ה התשל"ו, עמ' 206.
- ⁷ ס"ה התשמ"ז, עמ' 68.
- ⁸ ס"ה התשנ"א, עמ' 112.
- ⁹ ס"ה התשנ"ו, עמ' 230.

[2-1764]

מתפרסמות בזה הצעות חוק מטעם ועדת הכנסת:

הצעת חוק שכר חברי הכנסת (תיקון מס' 18), התשנ"ז-1996

1. בהוק שכר חברי הכנסת, התש"ט-1949¹, אחרי סעיף 5(4) יבוא:
"5) תשלומים לקופת גמל בשל החזר הוצאות רכב, לרבות ביטוח חובה, ביטוח מקיף ואגרות רישוי רכב, הוצאות נסיעה והוצאות כלכלה."
2. הוראות חוק זה יחולו לגבי החזר הוצאות החל ביום י"ד בסיון התשנ"ו (1 ביולי תהולה 1996).

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת חוק זו כרוכה בהוצאה תקציבית של כ- 290,000 ש"ח לשנה.
מוצע לתקן את חוק שכר חברי הכנסת, התש"ט-1949, בהתאם להמלצות הועדה ולאפשר בכך לוועדת הכנסת לקבוע את פרטי ההסדר.

הועדה לבדיקת שכר, גמלאות ותנאים נלווים לחברי הכנסת המליצה כי הוראות ההסכם הקיבוצי בין המעסיקים במגזר הציבורי לבין הסתדרות העובדים החדשה, מיום 10 באוגוסט 1995, בדבר הפרשות עובד ומעביד לקופת גמל בשל רכיבי שכר ותשלומים אחרים שאינם נכללים במשכורת הקובעת לפנסיה, יחולו גם על חברי הכנסת.

¹ ס"ה התש"ט, עמ' 41; התשנ"ו, עמ' 237.

הצעת חוק חסינות חברי הכנסת (תיקון מס' 28), התשנ"ז-1996

1. תיקון סעיף 13 דוד בחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 13 ד –

(1) בסעיף קטן (ד5), בסופו יבוא "לענין זה, "תשלומים אחרים" – תשלומים על פי סעיפים 3 ו-5 לחוק עבר חברי הכנסת, התש"ט-1949², ותשלומים מכוח חוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969³;

(2) אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ז) הוראות סעיף קטן (א), סעיף קטן (ד) וסעיף קטן (ו), יחולו גם על מי שחדל מהיות חבר הכנסת."

2. האמור בסעיף 13 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) בכללי האתיקה רשאית ועדת הכנסת לקבוע, בין השאר, כי לוועדת האתיקה של חברי הכנסת תהא הסמכות לדון את מי שחדל מהיות חבר הכנסת, אם עשה אחד מאלה:

(1) לא מילא את החובה המוטלת עליו להגיש הצהרת הון בתוך 60 ימים לאחר סיום כהונתו;

(2) הפר כלל אחר מכללי האתיקה לחברי הכנסת, ובלבד שהקובלנה הוגשה נגדו בעת שהיה חבר הכנסת, והועדה סבורה כי יש בבירור הקובלנה ענין לציבור."

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להקנות לוועדת האתיקה את הסמכות לדון אף את מי שחדל מהיות חבר הכנסת, במגבלות המפורשות בהצעת החוק, ולענין זה להקנות לה את הסמכויות המפורטות בסעיפים קטנים (ד) ו-(ו) של הסעיף האמור.

סעיף 2 בסעיף 13 לחוק נתונה לוועדת הכנסת הסמכות להתקין כללי אתיקה לחברי הכנסת.

לענין חבר הכנסת שחדל מהיות חבר הכנסת, מוצע לאפשר לוועדת הכנסת להעניק בכללים האמורים סמכות לוועדת האתיקה לדון אותו, אולם, זאת רק לגבי שני העניינים המנויים בפסקאות (1) ו-(2) של הסעיף המוצע.

סעיף 1 לפסקה (1): מוצע להבהיר אילו תשלומים כלולים במונח "תשלומים אחרים" המופיע בסעיף קטן (ד5) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951 (להלן – החוק).

לפסקה (2): סעיף 13(א) לחוק קובע כי חבר הכנסת שעשה אחד המעשים המנויים בו יהיה נתון לשיפוט של ועדת האתיקה; סעיף 13(ד) מונה את העונשים שרשאית ועדת האתיקה להטיל על חבר הכנסת וסעיף 13(ו) מאפשר לוועדת האתיקה לפרסם את החלטתה ברבים בתנאים הקבועים בו.

הסמכות לדון את מי שחדל מהיות חבר הכנסת, אינה מוקנית כיום לוועדת האתיקה.

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 228; התשנ"ז, עמ' 4.

² ס"ח התש"ט, עמ' 41.

³ ס"ח התשכ"ט, עמ' 98.